

Strategi- og handlingsplan for havnene 2011 – 2014

Berlevåg kommune

Hovedmål

I løpet av planperioden skal havnene i Berlevåg kommune tilby styrket infrastruktur og servicenivå, og derigjennom sikre økt aktivitet og lønnsomhet i næringslivet og høyere inntekter til havneforvaltningen.

Innledning

Havnestyret i Berlevåg kommune har i løpet av det siste året påpekt viktigheten av å utarbeide en strategi- og handlingsplan for havneforvaltningen. Hovedsakelig for å etablere styrket forutsigbarhet og overordnet styring og kontroll innen havn og havnerelaterte drifts- og utviklingsoppgaver. Havneplanen vil på den ene siden gi en oversikt over sentrale oppgaver innenfor havneforvaltningen. På den andre siden skal planen fokusere på viktige utviklingsområder som kan bidra til å styrke servicenivå og infrastruktur. Geografisk nedslagsområde for planen vil være Berlevåg indre havn, dampskipskaia og Kongsfjord havn.

Bakgrunn

Berlevåg kommune er et fiskerisamfunn som i sin tid ble grunnlagt på grunn av nærheten til fiskeriressursene i Barentshavet. Fiskerinæringen har alltid vært og vil fortsatt være en svært viktig næringsvei for Berlevåg, og utgjør et viktig grunnlag for fremtidig bosetting i kommunen.

I hvilken grad vi lykkes i å skape en positiv utvikling i Berlevåg og Kongsfjord, avhenger i stor grad av hvor dyktig kommunen er til å tilrettelegge for drift og utvikling av infrastruktur og øvrig service i havnene. En tidsriktig og funksjonell infrastruktur kombinert med et godt tjeneste- og servicetilbud, er kommunens fremste konkurransefortrinn overfor andre fiskerikommuner i Øst Finnmark og i Nord-Norge.

Berlevåg kommune er avhengig av å etablere et styrket inntektsgrunnlag innenfor havnedriften. Økte inntekter skapes gjennom økt aktivitet, og det er da helt avgjørende at kommunen i fremtiden kan tilby et servicenivå og liggeforhold som medvirker til at fremmedflåten velger Berlevåg kommune som utgangspunkt for egen fiskeriaktivitet. På nåværende tidspunkt er Hurtigruten den viktigste inntektskilden for havnedriften i kommunen. For å ta vare på denne viktige aktøren i fremtiden, må kommunen rette økt fokus mot dampskipskaia i tiden fremover. En oppgradering av dampskipskaia (evt. bygging av ny D/S-kai) er i tillegg avgjørende for å sikre økte inntekter i sammenheng med den forestående trafikken vindkraftutbygging i Berlevåg kommune vil skape.

Berlevåg kommune er informert om at en privat aktør vurderer oppbygging av et moderne fiskeindustrilegg i Kongsfjord. Realisering av dette prosjektet er imidlertid avhengig av et samarbeid med Berlevåg kommune i form av tilrettelegging gjennom offentlige grunnlagsinvesteringer. Økt fiskeriaktivitet i Kongsfjord vil være positivt og bety en styrket råstoffmengde, flere arbeidsplasser og positive ringvirkninger i lokalsamfunnet.

Berlevåg kommune ønsker i tillegg å rette økt fokus mot havneforvaltningens organisering og drift. Bakgrunnen for dette er at havnene over flere år har måttet lide under hyppig utskifting i administrativ ledelse (havnesjeffunksjonen), manglende oppfølging og håndtering av vedlikehold og rutineoppgaver. Situasjonen har medført at deler av infrastrukturen i havnene i dag forfaller på grunn av et betydelig vedlikeholdsetterslep. Fokuset på det langsiktige utviklingsarbeidet i havnene har i stor grad vært fraværende pga manglende kontinuitet i ledelsen.

Driftsspesifikke utfordringer

Viktige organisatoriske og økonomiske utfordringer som Berlevåg kommune må finne en løsning på, før en har mulighet til å sikre en konstruktiv drift- og utvikling av havnene i Berlevåg og Kongsfjord:

Strategi- og handlingsplan for havnene 2011 - 2014

- Havnekassa er preget av høye kapitalutgifter på lån pga høye renteutgifter i forbindelse med utbygging av fiskerikai i indre havn ved årtusenskiftet,
- Inntektene i havnekassa innhentes hovedsakelig gjennom avgifter som belastes hurtigrutens trafikk over dampskipskaia, mens en mindre andel hentes inn over indre havn og fiskerinæringen,
- Havnekassa mangler økonomiske ressurser til å rekruttere ledelse og driftspersonell til daglig drift og oppfølging av havnene,
- Dagens infrastruktur er av flere årsaker preget av lang tids forfall og manglende oppfølging, og krever derfor betydelige oppgraderinger for å tilfredsstille dagens krav,
- En oppgradering og utbygging av servicenivå og infrastruktur i havnene i Berlevåg vil bare kunne gjennomføres ved at havnekassa tilføres friske midler, dagens inntektsgrunnlag kan ikke håndtere ytterligere låne- og rentebelastninger.

Utfordringer og muligheter

Oppgradering og utvikling av havnene i Berlevåg kommune innebærer betydelige økonomiske investeringer. Målsettingen bør derfor være at investeringene som gjøres på sikt skal gi både direkte økonomisk avkastning gjennom økt aktivitet og trafikk i havnene, samt indirekte positiv effekt i form av ringvirkninger for handels- og servicebedrifter i kommunen.

I fortsettelsen presenteres en oversikt over muligheter og utfordringer. Dette for å gi et bedre bilde av positive og negative faktorer som har betydning for fremtidig inntektspotensial for havnekassa samt betydning for lokale ringvirkninger for fiskerinæringen og det øvrige næringslivet.

Muligheter;	Utfordringer;
<ul style="list-style-type: none"> • Nærhet til fiskefelt og trafikkkled, • Arealer i ytre havn for å avlaste indre havn, • Aktivt fiskerimiljø, oppgraderte fartøy, • Råstoff av meget høy kvalitet, • Moderne offentlig fiskerikai i indre havn, • Leverandørindustri for fiskeflåten, • Nærhet fra kai til handels- og servicetilbud, • Industrianleggene har godt renommé • Betydelige investeringer i lokal flåte og industri de siste årene. • Finansieringsordninger i kommunal regi • Kommunal fokus på utviklingsarbeid	<ul style="list-style-type: none"> • Lav nyrekruttering til fiskeyrket • Små kvoter gir ikke grunnlag for mannskap, • Ensidig flåtestruktur, • Ustabil råstofftilgang, • Liten, trang og grunn havn, • Dårlige liggeforhold i ytre havn, • Lav bearbeidingsgrad i lokal fiskeindustri, • Kompetanse forsvinner når fiskeindustrien bygges ned • Landbasert servicetilbud til fiskerinæringen er for dårlig, • Fraflytting og arbeidsledighet

Mål og satsingsområder

Hovedmål

I løpet av planperioden skal havnene i Berlevåg kommune tilby styrket infrastruktur og servicenivå, og derigjennom sikre økt aktivitet og høyere inntekter til havneforvaltningen.

Satsingsområder

Havnestyret foreslår følgende satsingsområder i havnene de neste fire årene;

1. Organisering og drift
2. Berlevåg indre havn
3. Berlevåg ytre havn, dampskipskaia
4. Kongsfjord havn
5. Markedsføring og informasjon

I. Organisering og drift

Resultatmål:

Etablere en driftsorganisasjon med nødvendig kompetanse og ressurser til å ivareta både daglige rutineoppgaver samt sikre langsiktighet og kontinuitet innen havnedriften frem mot 2014.

Delmål og tiltak:

- Ansette en daglig leder (havnesjef), og utforme stillingsbeskrivelse og resultatavtale som synliggjør vedkommendes ansvarsområder og arbeidsoppgaver,
- Etablere rutiner for oppfølging og vedlikehold av havnenes fysiske infrastruktur
- Etablere forståelse mellom administrasjon / havnesjef og havnestyre om hvordan partene skal samarbeide for å utvikle en konstruktiv fremtidig havneforvaltning,
- Utarbeide og innføre nytt avgiftsregulativ iht. ny havne- og farvannslov
- Utvikle systemer / rutiner for bedre håndtering av avfall og miljøgifter
- Revidere samarbeidsavtale med Norlines Fjærtøft, igangsettes så snart som mulig i 2012.
- Etablere avtaler for kjøp av tjenester fra private innenfor områder hvor kommunen mangler tilstrekkelig kompetanse, utstyr og ressurser,
- Sikre seg at vedlikeholdspersonell er tilstrekkelig utstyrt til å gjennomføre rutineoppgaver,
- Etablere samarbeid mellom kommune, havner og virksomhetene i havnene for å oppnå best mulig servicenivå.
- Etablere styrket samarbeid med eiere av private kaier for å bidra til bedre koordinering av havneforvaltningen.

II. Berlevåg indre havn

Resultatmål:

Oppgradering og videreutvikling av infrastruktur og servicenivå for fiskeflåten for å gi grunnlag for økt aktivitet, flere arbeidsplasser og økte inntekter til havnedrift.

Delmål og tiltak:

- Ferdigstille flytebryggene i indre havn (ikke aktuell)
- Kostnadsvurdering av mudring og steinkant i strandsonen innenfor flytebryggene (ikke aktuell)
- Installere nytt strømsystem på flytebrygge og fiskerikai
- Etablere vannfyllestasjon på fiskerikai
- Etablere en sikker og forsvarlig snørydding på kaiene
- Fjærtøftanleggets første etasje og kai tilrettelegges for fiskeriformål (ikke aktuell)
- Intensivere arbeidet mot sentrale myndigheter for å sikre mudring av indre havn inkludert strandområde innenfor flytebryggene

III. Berlevåg ytre havn, Dampskipskaia

Resultatmål:

Tilby en oppgradert og funksjonell dampskipskai i Berlevåg for å sikre at hurtigruten opprettholder innseilingen til Berlevåg, samt for å kunne tilby godkjent infrastruktur til utbyggere av vinkraft i Berlevåg kommune.

Delmål og tiltak:

- Finne en snarlig avklaring / løsning på D/S kaia for å redusere el kostnadene
- Gjennomføre en tilstandsvurdering av dampskipskaia (gjennomført),
- Gjennomføre kritiske vedlikeholdsoppgaver før vinteren,
- Vurdere bygging av ny kai i forbindelse med vindkraftutbyggingen i Berlevåg kommune,

IV. Kongsfjord havn

Resultatmål:

Tilby en moderne fiskerikai for å sikre økt aktivitet, økt råstoffmengde og flere arbeidsplasser til fiskeindustrien i Kongsfjord.

Delmål og tiltak:

- Kongsfjord flytebrygger avhendes etter nærmere avtale med Kongsfjord Båtforening (gjennomført),
- Benytte statlige tilskuddsmidler og kommunal egeninnsats for å gjennomføre nødvendige grunnlagsinvesteringer i Kongsfjord,
- Arbeide for styrket alternativ næringsaktivitet over havna i Kongsfjord

V. Markedsføring og informasjon

Resultatmål:

Strategi- og handlingsplan for havnene 2011 - 2014

Utarbeide informasjonsmateriell og en strategi for positiv markedsføring av havnene i Berlevåg, for å synliggjøre fordeler og muligheter ved å bruke kommunens havner i tilknytning til fiskeri og annen næringsvirksomhet.

Delmål og tiltak:

- Etablere en enhetlig strategi for markedsføring av havnene i kommunen,
- Utforme informasjonsbrosjyrer og materiell for å synliggjøre infrastruktur og servicetilbud i kommunens havner,
- Utplassere informasjonsskilt i havnene for å veilede besøkende i forhold til handels- og servicetilbud, samt hvor havnerelaterte servicestasjoner er utplassert langs kaiene i Berlevåg,
- Utforme en nettside for havnedriften for bedre å synliggjøre infrastruktur, servicetilbud og andre forhold som er viktig for havnenes besøkende.

Kritiske suksessfaktorer

En oppgradering og utvikling av havnene i Berlevåg kommune krever bred politisk oppslutning i Berlevåg kommune. Dette ikke minst fordi utviklingstiltakene innebærer betydelige investeringer fra kommunens side, og at en derfor må nedprioritere andre viktige velferdstiltak for å realisere utviklingsarbeidet i havnene.

Nedenfor gis en punktvis oversikt over kritiske suksessfaktorer som må håndteres for å sikre at målsettingene for havnene kan realiseres;

- Berlevåg kommune må finne en konstruktiv løsning på utfordringene knyttet til organisering og drift,
- Havneforvaltningen må tilføres friske midler fra Berlevåg kommune,
- Havnemyndighetene må etablere en god dialog med brukerne av havnene for å styrke samarbeidet om havneutvikling
- Kommunen må bli bedre på å informere om tiltak, framdrift og resultater til brukerne.
- Det må eksistere stor grad av felles forståelse mellom havnenes brukere og Berlevåg kommune om hvilke utviklingstiltak som skal prioriteres i årene fremover

Strategi- og handlingsplan for havnene 2011 - 2014

Handlingsplan for 2012

Handlingsplanen skal i hovedsak sikre gjennomføring av de delmål og tiltak som er behovsdokumentert under de fem satsingsområdene som er definert i strategidokumentet ovenfor. I handlingsplanen skal delmål og strategier spisses i konkrete tiltak, ressursmessig dekning, forpliktende tidsrammer og ansvarsplassering.

I fortsettelsen presenteres prioriterte tiltak for 2012:

Satsingsområde	Konkrete tiltak	Ressursbruk/ Stipulerte kostnader	Tidsfrist	Ansvarlig
Organisering og drift	Koordineringsmøte mellom havnestyret og utv. styret		Januar 2012	Havnestyret
	Møter med brukerne av havna	Juni og november	Igangsettes i Juni 2012	Havnestyre / Havnesjef
	Nytt avgiftsregulativ i hht ny havnelov	50 000,-	Juni 2012	Havnestyret
	Berlevåg kommunes kontrakt med Norlines Reisebyrå reforhandles	Innenfor budsjett	Mai 2012	Havnestyre / Havnesjef
	Tilstandsvurdering av infrastruktur i kommunale havner	Usikkert	2012	Havnesjef
Berlevåg indre havn	Forprosjektering av nye kaier (m/ trefront) og annen infrastruktur i indre havn – tilpasset sjarkflåten	100 000,-	Juni 2012	Havnestyret
	Investeringsbeslutning – bygging av nye trekaier i Bvg indre havn		Oktober 2012	Kommunestyret
	Søke statlige tilskuddsmidler til bygging av kaier til fiskeflåten		Oktober 2012	Havnestyret
	Reparere vanntilførsel til de tre vannfyllestasjonene i indre havn	50 000,-	Oktober 2012	Havnesjef innhenter tilbud og iverksetter
	Servicestasjon med overbygg	100 000,- finansieres av omstillingsmidler	Desember 2011 – januar 2012	Havnesjef innhenter tilbud og iverksetter
	Fjerne utraste steinmasser under kai	75 000,-	August 2012	Havnesjef innhenter tilbud

Vedtatt i havnestyret 07.12.2011,
Vedtatt i kommunestyret

Strategi- og handlingsplan for havnene 2011 - 2014

	i Berlevåg indre havn			og iverksetter
	Politisk lobbyering for å fremskynde mudring i indre havn	50 000,-	Kontinuerlig	Havnestyre / kommunestyre
	Lyssetting av ledere i indre havn	20 000,-	August 2012	Havnesjef innhenter tilbud og iverksetter
Dampskipskaia	Forstudie / forprosjektering av ny Hurtigrutekai (Faveo prosjektledelse)	60 000,- Konkretisere investeringsbehov	Desember 2011 / januar 2012	Havnestyret / kommunestyret
	Gjennomføre statisk analyse av D/S kai for å avklare bæreevne	150 000,- (Finansieres av Varanger Kraft)	Januar / februar 2012	Havnesjef (Sweco)
	Igangsette hovedprosjektering av ny D/S – kai	500 000,-	Mars 2012	Berlevåg kommune
	Søke statlige- og fylkeskommunale tilskuddsmidler til bygging av ny kai		Mars 2012 (søkn. frist 1. april)	Berlevåg kommune
Kongsfjord havn	Politisk avklaring angående satsing i Kongsfjord		Januar 2012	Havnestyret / Kommunestyret
	Søke statlige tilskuddsmidler til bygging av ny kai	Utforming av søknad til Kystverket	Mars 2012	Havnesjef
Markedsføring og informasjon	Informasjon på kommunens nettsider	Innenfor budsjett	Mars 2012	Havnesjef
	Informasjonsfolder og kart for å synliggjøre tjenester og servicetilbud	50 000,- Finansieres av omst. midler	Mars 2012	Havnesjef innhenter tilbud og iverksetter
	Oppføring av info. skilt i havna	20 000,-	Sommer 2012	Havnesjef innhenter tilbud og iverksetter

Strategi- og handlingsplan for havnene 2011 - 2014

BERLEVÅG HAVN RUTINEBESKRIVELSE FOR HAVNEMEDARBEIDER	Etter behov*	Daglig	Ukentlig	Hver 2.uke	Månedlig	Kvartal	Halvår	Årlig
D/S KAI OG INDRE HAVN								
Kontrollere ledere, livbøyer og lys								
Snørydding langs kaifront og rundt pullerter i indre havn								
Kontrollere flytebrygger for sne og is og iverksette tiltak, inklusiv redningsskøytekaia								
Kontrollere miljøstasjon for å sikre at avfall og miljøgifter dumpes på en forsvarlig måte, samt sikre at området er ryddet for snø								
Kontrollere at avfall og miljøgifter behandles forsvarlig ved private kaier								
Registrere fartøy som ligger ved offentlig kai, samt loggføre fartøy som er tilkoblet strøm ved vannhuset. Rapportere til Norlines Reisebyrå								
Avlese og innrapportere el-forbruk på strømmålere på D/S-kai, sivilforsvarslager og indre havn (vannhus, måler i Arctic anlegget)								
Holde oppsyn med offentlige kaier og flytebrygger i Berlevåg tettsted for å forsikre at alt er i orden								
Sikre at kaienes landareal holdes ryddig og oversiktlig								
Rapportere til havnesjefen om hendelser / forhold i havna som bør følges opp / utbedres, og som krever kjøp av tjenester fra private entreprenører								
Gjennomføre rutinemessig vedlikehold ved kaier og flytebrygger								
Gjennomføre inspeksjoner ved kaier og flytebrygger umiddelbart etter uvær								
Loggføre inspeksjoner, vedlikeholdsoppdrag og liknende for å dokumentere at havnas ulike anlegg følges opp etter avtalen.								
Holde kontakt med brukerne av havna for å registrere forslag / synspunkter som kan bidra til en positiv videreutvikling (melde inn til havnesjef)								
Nye rutiner registreres fortløpende og rapporteres til havnesjef								